

og dels skønnet ud fra de tilsvarende tal i JB 5-6 og 7-10 under hensyntagen til det høje humusindhold i JB 11-12. Ud over den usikkerhed, som dette nødvendigvis må give, dækker tallene over en meget stor variation forårsaget af et humusindhold på op til 70-80 pct. og et C/N-forhold, der varierer fra 10 (lavmose) til 80-90 (højmose). For de øvrige afgrøder i JB 11-12 er tallene skønnet.

Korrektion for kvælstofudvaskning

I tabellen er angivet tal for kvælstofudvaskning fra rodzonen ved optimal gødskning med handelsgødning. Ved gødskning med husdyrgødning eller ved overgødskning

øges kvælstofudvaskningen. I modelberegninger må derfor regnes med et tillæg til tallene i tabellen.

Beregninger baseret på lysimeterforsøg (Kofoed 1983, Klausen 1984) viser, at kvælstofudvaskningen er større efter husdyrgødning end efter handelsgødning. For den del af kvælstofgødningen, der tilføres som husdyrgødning, multipliceres tabelnormen med 1,5 gange i græs
2,0 gange i alle øvrige afgrøder.

I modelberegningerne for NPO-redegørelsen kan for overgødskning regnes med, at følgende procentdel af den ekstra tilførte kvælstofmængde udvaskes:

	Jordbundsforhold JB nr.:				
	1-2	3-4	5-6	7-10	11-12
Procent udvasket.....	50	40	25	15	30

Tallene for øget udvaskning er baseret på skøn ud fra markforsøg (Kjellerup 1983) og modelberegninger (Hansen & Aslyng 1984). Grundmaterialet tillader ikke en opdeling efter afgrødetyper, men anføres alene for jordtyperne.

Den procentiske andel af overgødskning regnes ens uanset overgødskningens størrelse. Overgødskning til korn vil normalt være begrænset på grund af faren for lejesød. Overgødskning til grovfoderafgrøder vil typisk ske med husdyrgødning, hvor tallene multipliceres med henholdsvis 1,5 og 2,0 som anført.

De anførte korrektioner for kvælstofudvaskning kan kun anvendes ud fra de forudsætninger, der er opstillet for modelberegninger i NPO-redegørelsen. Tallene kan ikke benyttes til beregning af gødskningsindflydelse på udvaskning det aktuelle år eller for den aktuelle afgrøde på en given lokalitet.

Litteratur

Hansen, S. & Aslyng, H. C. (1984): Nitrogen balance in crop production. Simulation model NITCROS. København 1984, pp. 113.

Hansen, J. & Kyllingsbæk, A. (red.) (1983): Kvælstof og planteproduktion. Statens Planteavlsvorsøg, Beretn. nr. S 1669.

Hansen, L. (1983): Kvælstoftab til dræn og grundvand. Bilag til Statens Planteavlsmøde, 18-22.

Kjellerup, V. (1983): Kvælstofgødskningens indflydelse på drænvandets indhold af nitratkvælstof 1973-81. Statens Planteavlsvorsøg, Medd. nr. 1736.

Kjellerup, V. & Kofoed, A. Dam (1979): Kvælstofgødningens indflydelse på drænvandets indhold af plantenæringsstoffer. Tidsskr. Planteavl 83, 330-348.

Klausen, P. Søndergaard (1984): Personlig medd.

Kofoed, A. Dam (1983): Husdyrgødning og handelsgødning i planteproduktion. Bilag til Statens Planteavlsmøde 10-12.

Pedersen, E. Frimodt (1983): Drænvandsundersøgelser 1971-81. Statens Planteavlsvorsøg, Beretn. nr. S 1667.

Simmelsgaard, Sv. E. (1980): Transport af næringsstoffer til dræn og undergrund i relation til vandbalance. Statens Planteavlsmøde 1980, 8-13.

P. f. v.

Lorens Hansen